

**МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ
СПРАВ
УКРАЇНИ**

**ЛЬВІВСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**НАЦІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ
ПРАВОВИХ НАУК
УКРАЇНИ**

**КОНСУЛЬТАТИВНА
МІСІЯ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО
СОЮЗУ**

ВІЙНА В УКРАЇНІ: ЗРОБЛЕНІ ВИСНОВКИ ТА НЕЗАСВОЄНІ УРОКИ

**Збірник тез
Міжнародної науково-практичної конференції**

21 лютого 2025 року

Київ – Львів – Харків

Рекомендовано до друку та розміщення в електронних сервісах ЛьвДУВС
Вченою радою Львівського державного університету внутрішніх справ
(протокол від 26 лютого 2025 року № 13)

Упорядник:
У. О. Цмоць

Війна в Україні: зроблені висновки та незасвоєні уроки : збірник тез
В42 Міжнародної науково-практичної конференції (21 лютого 2025 року) /
упоряд. У. О. Цмоць. Львів : Львівський державний університет внутрішніх
справ, 2025. 586 с.

Уміщено тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції
«Війна в Україні: зроблені висновки та незасвоєні уроки», яка відбулася 21 лютого
2025 року у Львівському державному університеті внутрішніх справ.

*Опубліковано в авторській редакції. Відповідальність за достовірність фактів,
статистичних даних, точність викладеного матеріалу покладається на авторів.*

The collection contains the participants' reports of the International Scientific and
Practical Conference «The War in Ukraine: Conclusions Drawn and Lessons Not Learnt»,
which was held on February 21, 2025, at Lviv State University of Internal Affairs.

*The reports are published in the author's edition. The authors are responsible for the
reliability of the facts, statistical data, and the accuracy of the material presented.*

УДК 355.01(477-651.2:470-651.1)

© Львівський державний університет
внутрішніх справ, 2025

Остролуцька Л. С. НОВІ ВИКЛИКИ ДЛЯ ПСИХОЛОГІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	372
Осьодло В. І., Тютюнник Л. Л. ВПЛИВ БОЙОВОГО СТРЕСУ НА КОГНІТИВНІ ЗДІБНОСТІ ВІЙСЬКОВИКІВ	374
Охріменко І. М. ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ УЧАСНИКАМ БОЙОВИХ ДІЙ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ВІЙНИ.....	376
Павко Я. А. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА –ВАЖЛИВА СКЛАДОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РФ	378
Пампура І. І. ПСИХОСОЦІАЛЬНА ПІДТРИМКА В СИСТЕМІ ЗАХОДІВ ПОДОЛАННЯ НАСЛІДКІВ ВІЙНИ	380
Панов В. В. ВОЄННА АГРЕСІЯ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ЧИННИК ДЕАКТУАЛІЗАЦІЇ ВІДНОШЕННЯ ДО ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ	382
Парамонова Д. Р., Депутатов В. О. ВПЛИВ ВІЙНИ НА РОЗПОДІЛ БАТЬКІВСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ У СІМ'ЯХ.....	383
Пасічник С. В. ПСИХОКОРЕКЦІЙНА РОБОТА ЗІ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ЯКІ МАЮТЬ ПОРУШЕННЯ АДАПТАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	385
Пасько Д. С., Веденяпіна М. М. ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ І ВИКЛИКИ.....	387
Пацула О. І. ЗАГРОЗИ ТА ВИКЛИКИ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	389
Пашковський М. І. ВІД ЕПІЗОДІВ ДО СИСТЕМИ: ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ДОКАЗОВОЇ БАЗИ ЗЛОЧИНУ ГЕНОЦИДУ ЧЕРЕЗ РОЗСЛІДУВАННЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ	391
Перемибіда І. В., Перемибіда Д. О. ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ПОКАЗНИК ЗГУРТОВАНOSTІ СУСПІЛЬСТВА ПІД ЧАС ВІЙНИ: ДО ПРОБЛЕМИ ПОЯСНЕННЯ ФЕНОМЕНУ ДОБРОВОЛЬЧOSTІ.....	394
Петрушин О. В., Синиціна Ю. П. ОГЛЯД МЕТОДІВ ПРОВЕДЕННЯ ПОРІВНЯЛЬНОГО АНАЛІЗУ МОДЕЛЕЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	396
Пилипенко Л. В. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ПРОФЕСІЙНО-ЕКСТРЕМАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УМОВАХ ВІЙНИ	399
Письменський Є. О. ПІДПАЛ АВТОМОБІЛЯ, ЩО ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ ЗА ВІЙСЬКОВИМ ПРИЗНАЧЕННЯМ: ПІДХОДИ ДО КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ОЦІНКИ	401
Підшибякін С. В. ЕТИЧНІ ВИКЛИКИ РОБОТИ ПСИХОЛОГІВ ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	404
Платонов В. М. ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ РЯТУВАЛЬНИКАМ ДСНС УКРАЇНИ: НОВІ ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ	405
Плахтій П. А., Дробенко Д. Ф. ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ	406
Політова А. С. СТАН КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО РЕАГУВАННЯ НА КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ПОВ'ЯЗАНІ З ГЕНДЕРНО ЗУМОВЛЕНИМ НАСИЛЬСТВОМ В УМОВАХ ЗБРОЙНОГО КОНФЛІКТУ (ВОЄННОГО СТАНУ)	408
Помаза-Пономаренко А. Л., Тарадуда Д. В. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА ВІДНОВЛЕННЯ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ.....	412
Пономаренко Я. С., Шиліна А. А. ПРОБЛЕМАТИКА ВЕРБУВАННЯ ПІДЛІТКІВ ДО ДИВЕРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ ПОГЛЯД.....	415

Платонов В. М.,
науковий співробітник
навчально-наукової лабораторії
екстремальної та кризової психології
Навчально-наукового інституту управління
та безпеки населення,
доктор філософії (PhD) з психології
(Національний університет цивільного захисту України)

ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ РЯТУВАЛЬНИКАМ ДСНС УКРАЇНИ: НОВІ ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Тривалі бойові дії стали неабияким викликом не тільки для тих хто зі зброєю в руках захищає територію та незалежність України але й для тих кого назвали «Герої без зброї» – рятувальники ДСНС. Кожна ворожа ракетно-дронна атака, кожен артилерійський обстріл прифронтових міст несе за собою руйнації, пожежі, які ліквідують рятувальники та не менш важливою місією залишається порятунок потерпілих. Практично у всіх областях де проходить лінія фронту безпекова ситуація вкрай складна. Рятувальникам під час свого чергування доводиться переїздити з однієї надзвичайної події на іншу, без повернення до частини та отримання короткотривалого відпочинку, який потрібен для фізичного та психологічного відновлення. Зауважимо, що зараз діяльність рятувальників ускладнена факторами військової агресії (повторними обстрілами) та додатковим захисним спорядженням, що значно ускладнює виконання діяльності. Слід зазначити, що та кількість навантаження, яке сьогодні переживають рятувальники є значно більшим ніж у довоєнний час.

Натомість, у 2024 році МВС було проведено анонімне опитування з метою оцінки психологічного стану персоналу ДСНС та якості організації психологічного супроводу діяльності. Де було встановлено, що незадовільний психологічний стан відмітили у себе лише 3% рятувальників, але цей сегмент у 3% припадає на прифронтові області. Результати опитування підтвердили інформацію, що під впливом найбільшого психологічного навантаження знаходяться рятувальники, які перебувають у близькості до лінії фронту. Про потребу відпочинку у вигляді відпустки вказали 55,9% з вибірки опитуваних рятувальників, це вказує про потребу фізичного та психологічного відновлення. Такі оцінки свідчать про нерівномірне розподілення навантаження на підрозділи ДСНС по різних областях України.

Переходячи до питання психологічного забезпечення діяльності, згідно приведеного вище опитування, рятувальники ДСНС відзначають у 75,8% опитуваних не потребують психологічної допомоги, а 74,4% персоналу не бажають брати участь у будь-яких психологічних заходах. Така тенденція свідчить про певне перенасичення діяльності психологічними заходами, що викликано низкою програм по збереженню психологічного здоров'я [1].

В подальшому така тенденція з перенасичення психологічними заходами може проявлятися в небажанні особового складу ДСНС відвідувати психологічні заходи в наступному, що не матиме користі.

На відміну від планових заходів з психологічної підтримки значно ефективнішим методом може стати психологічна експертиза. Про основні ідеї та концепцію психологічної експертизи ми вже зазначали в наших попередніх напрацюваннях [2]. Проведення психологічної експертизи дозволить перевести фокус уваги на рятувальників, які частіше переживають травмуючі події та визначити їх актуальну потребу в психологічній підтримці. В подальшому це дозволить покращити якість психологічного супроводу, та оптимізує діяльність психологів, так як, згідно ідеї концепції психологічної експертизи є можливість залучення інших психологів-експертів.

Таким чином, сучасні виклики в наданні психологічної допомоги рятувальникам ДСНС України входять до проблемного кола, де рятувальники одних областей мають значне перенасичення психологічними заходами, а в прифронтових областях потребують значно більшої уваги з боку психологів. Тому для чіткого визначення конкретних осіб, яким першочергово потрібна психологічна допомога слід впроваджувати процедуру психологічної експертизи. Це дозволить визначити індивідуальну потребу в психологічній допомозі, силу впливу травмуючої ситуації та можливість ефективного продовження виконання діяльності рятувальником та запобігти професійному вигоранню.

1. Похілько Д., Сичевський А. Психологічне забезпечення підрозділів ДСНС під час війни. Проблеми екстремальної та кризової психології. 2024. № 2 (8). С. 42–49. <https://doi.org/10.52363/dcpp-2024.2.4>

2. Платонов В. М. Необхідність створення концепції психологічної експертизи рятувальників ДСНС України після травмуючих подій. Психологія особистості фахівця в умовах воєнного часу та поствоєнної реабілітації : збірник матеріалів ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції (25 жовтня 2024 року) / уклад. В. С. Бліхар. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. С. 278–282.

ВІЙНА В УКРАЇНІ:
ЗРОБЛЕНІ ВИСНОВКИ ТА НЕЗАСВОЄНІ УРОКИ

Збірник тез
Міжнародної науково-практичної конференції

21 лютого 2025 року

Упорядник:
У. О. Цмоць

Формат 60x84/8.

Умовн. друк. арк. 68,12. Зам. № 11-25.

Львівський державний університет внутрішніх справ
Україна, 79007, м. Львів, вул. Городоцька, 26.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2541 від 26 червня 2006 р.